

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1355956/3

בבית הדין הרבני הגדול ירושלים

לפני כבוד הדיינים:

הרב שלמה שפירא, הרב אברהם שינדלר, הרב מיכאל עמוס

המערערת: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד באסם אדריס)

נגד

המשיב: פלוני (ע"י ב"כ טו"ר אלעד אמסלם)

הנדון: חובת בעל דין להוכיח את טענותיו ואי יכולתו להלין על בית הדין שלא דלה בעצמו ראיות להן מחקירת הצד שכנגד

פסק דין

לפני בית הדין מונח ערעורה של האישה על החלטת בית הדין האזורי פתח תקווה [הרכב א] לדחות את תביעתה לתשלום כתובה.

בית הדין בהחלטתו פירט את טענות האישה וטענות האיש. הטענות שטענה האישה לא הוכחו, ולפיכך קבע בית הדין:

תביעת הגירושין הוגשה על ידי האישה, לפיכך חובת ההוכחה בדבר עילות גירושין ולמצער, הגורם לגירושין, מוטלת עליה.

במקרה זה האישה לא הציגה כל הוכחה לעילת גירושין או להיותו של האיש הגורם לגירושין. כלל טענותיה הוכחו על ידי האיש והיא לא הציגה הוכחות לטענותיה אלו.

על פסק דין זה מערערת האישה.

הצדדים החזיקו עצמם 'ידועים בציבור' עוד לפני הנישואין, באותה עת נחתם ביניהם הסכם ממון. בעת היכרותם היה האיש גרוש והאישה נוכרית. בשנת 2015, לאחר שהתגיירה, נישאו כדת משה וישראל, הצדדים היו נשואים כשבע שנים ויש להם בת משותפת.

האישה הגישה תביעת גירושין נגד הבעל, בכתב תביעתה העלתה טענות רבות נגדו מן הגורן ומן היקב. הצדדים שטחו את טענותיהם באריכות לפני ערכאה קמא. טענותיהם מפורטות בפסק דינו של בית הדין, אך כפי שכתב בית הדין הטענות לא הוכחו.

נוסף ונאמר: שני הצדדים מתארים מערכת יחסים רעועה, כשכל אחד מטיל האשמה על רעהו, מסתבר שאי אפשר לומר שרק צד אחד אשם, וכנראה לשניהם חלק בדינמיקה של הסכסוך.

עם זאת מעיון בטענות שהועלו נראה לומר שאף אם טענות האישה היו מוכחות, ספק גדול אם היה בהן כדי לחייב את הבעל להתגרש. אך כאמור, הטענות גם לא הוכחו. אף שמסתבר שאם כל הדברים נכונים חיי שני הצדדים לא היו נעימים, ומסתבר שעקב כך שניהם רצו בגירושין, מסתבר מאוד שבעת שהוגשה תביעת הגירושין שני הצדדים לא היו בטוחים עדיין שפניהם

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

לגירושין – הצדדים קיימו יחסי אישות גם אחרי הגשת התביעה, ונראה שפתיחת ההליך היא שהביאה את שניהם לרצון ולהחלטה על גירושין.

בית הדין האזורי קיים דיונים מספר ושמע את דברי הצדדים באריכות. בדיון ההוכחות נחקרה האישה באריכות, אך בא כוחה אמר שדי לו בחקירה קצרה של האיש, בסופו של דיון לא ביקש מועד נוסף לחקירה, והוחלט על הגשת סיכומים שעל פיהם יינתן פסק הדין. הצדדים סיכמו באריכות ומיצו את טענותיהם. לאחר שניתנו סיכומי הצדדים הגישה האישה תגובה לסיכומים של האיש בלי שהתבקשה ובלי שקיבלה רשות להגישם. התנהלות זו הייתה גם לפנינו כשלאחר הגשת הערעור ותגובת המשיב, הכניסה האישה תגובה לדבריו ללא קבלת רשות, ואף ערב הדיון בערעור הוסיפה האישה תוספת טיעונים ללא רשות. התנהלות זו מוכיחה שהאישה ובא כוחה עושים ככל העולה על רוחם, וחושבים שסדרי הדין אינם מחייבים אותם.

בין כך ובין כך, לשאלתנו מהן עילות הערעור, ענה בא כוח האישה:

היה איסדר בהבאת הראיות. האישה העידה יפה והבעל רק חמש דקות. לא נכנסו לטענות שלה ולא חקרו את האיש כראוי. לא ניתנה לנו הזדמנות להוכיח.

היא לא הגישה מתוך קפריזה אלא היא חיה בגיהנום ויכולנו להביא הרבה ראיות. היה על בית הדין הרבני לבדוק תחילה מדוע היא ביקשה גירושין, מה הסיבות, ולהתעמק בכך.

בדיון לפנינו הוכח שטענות האישה על הימורי הבעל הן טענות שאין להם ראיה כלשהי, השקעה כושלת בבורסה (שנעשתה לפני נישואי הצדדים) ומנוי לוטו לא מוכיחים שהבעל מהמר. גם טענותיה על הלוואות שהבעל לקח ועל הרצון לקחת הלוואות משכנתה – דבר שלא נעשה – אינן מחזקות טענה זו. גם הבקשה להציג ראיות על מעשים לא ראויים שעשה הבעל אינה ראויה ואינה במקומה, שכן אין זה מתפקידה של ערכאת הערעור, אך נראה שעניין זה הוא חלק מהתנהגותה הכוללת כמי שחושבת שסדרי הדין אינם מחייבים אותה.

על שאלתנו את בא כוחה שהרי הוא עצמו אמר בדיון בבית הדין שיש לו חקירה קצרה בלבד, ניתנה לו זכות לחקור, ואכן החקירה הייתה קצרה – לא קיבלנו תשובה אמיתית.

אכן בעת הדיון הצענו להחזיר את התיק לבית הדין האזורי לשמיעת טענות האישה, ובתמורה לסכום כסף שיחולט, אם יתברר שהחזרה הייתה לשווא וללא תוחלת. האישה לא הסכימה להפקיד את הסכום שהצענו כתנאי להליך זה, והסכימה לסכום פחות בהרבה.

עם זאת אחרי עיון נוסף בתיק נראה שאין מקום להציע הליך זה ואפילו אחרי הפקדת ערובה. בית הדין האזורי שמע את הצדדים, שמע את טיעוני האישה וכנגדם את טיעוני הבעל. אין ספק שלא הובאו ראיות לטענת האישה, ולכן הוציא בית הדין את פסק דינו על פי מה שהוצג לפניו. טענת האישה שבית הדין לא האריך מספיק בפסק דינו ולא התעמק בטענות – אין בה ממש. כפי שקבע בית הדין, טענה כשלעצמה אינה הופכת לעובדה, ובפרט כשישנן טענות שכנגד, וללא הוכחה – האריכות אך למותר. מדברי האישה משמע שאין לה ראיות לטענותיה אלא שהיא מבקשת לחזור ולחקור את הבעל כדי שאולי תוכל 'לדוג' ראיה כלשהי מדבריו.

מכיוון שבית הדין נהג כדין, נתן לצדדים לסכם ולאחר מכן פסק את פסק דינו, אין מקום להחזיר את הדין ללא עדים או ראיה שאי אפשר היה להביאם בעת הדיון – דבר שלא נטען שקיים במקרה שלפנינו. עיין בזה בסנהדרין לא, א ובחושן משפט סימן כ באיזה אופן יחזירו את הדין –

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

תנאים אלו לא התקיימו לפיכך אין מקום להחזיר התיק לדיון בפני בית דין קמא, ואפילו בתמורה להפקדת ערובה.

לאור האמור בית הדין קובע שלא הוצגה לפניו עילה כלשהי לסתור את פסק דינו של בית דין קמא, שהרי גם לפנינו הודתה המערערת שאין לה אלא טענות – אומנם טענות רבות וכאמור לעיל בנושאים שונים, אך אין בהעלאת טענות כדי לקבוע שהגירושין נגרמו בגין הבעל, ובפרט למה שכתבנו, שהטענות ההדדיות הן דינמיקה של סכסוך, שספק אם אפשר לקבוע מיהו הגורם לו ולכאורה אין בהן כדי לחייב להתגרש. והדרינן לקמייתא, שמכיוון שהאישה היא שהגישה את תביעת הגירושין – אף שאנו משערים שהבעל לא התנגד לגירושין, אפילו הכי כהאי גוונא אין חיוב כתובה.

מסקנות והוראות

לאור האמור:

- א. דוחים את הערעור מפני שאין לפנינו עילת ערעור.
  - ב. הערובה שהפקידה האישה כתנאי לשמיעת ערעורה תועבר לאיש כהוצאות משפט.
  - ג. פסק הדין מותר בפרסום בהשמטת שמות הצדדים.
- ניתן ביום י"ח בשבט התשפ"ג (9.2.2023).

הרב מיכאל עמוס

הרב אברהם שינדלר

הרב שלמה שפירא

עותק זה עשוי להכיל שינויי ותיקוני עריכה